

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/108/2021
Identifikačné číslo spisu:	7507207287
Dátum vydania rozhodnutia:	20.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7507207287.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. I. H., bývajúceho v U., I. XX, zastúpeného JUDr. Martinom Salokom, advokátom v Košiciach, Zvonárska 8, proti žalovanej Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 44/A, IČO: 35 815 256, o povinnosť uzavrieť zmluvu - nahradenie vôle predávajúceho, vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 7C/160/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 16. januára 2020 sp. zn. 5Co/85/2019 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 29. júna 2016 č. k. 7C/160/2007 - 578 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal nahradenia prejavu vôle žalovanej na uzavretie kúpnej zmluvy za v žalobe špecifikované nehnuteľnosti za kúpnu cenu 37.596,- eur (z toho rodinný dom 36.764,- eur a pozemok 832,- eur); žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 3 ods. 1, § 50a ods. 1, 2, 3, Občianskeho zákonníka, § 19 vyhlášky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení účinnom od 1. januára 2000 do 31. decembra 2003 (ďalej len „vyhláška č. 465/1991 Zb.“) na základe vykonaného dokazovania uviedol, že žalobca ako budúci kupujúci a žalovaná ako budúci predávajúci v období medzi 28. januárom 1998 až 5. februárom 1998 uzavreli v písomnej forme Zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva rodinného domu a pozemku. V zmysle tejto zmluvy predajná cena rodinného domu bude cena dojednaná dohodou zmluvných strán vo výške určenej znaleckým posudkom, vypracovaným znalcom z odboru stavebníctva a oceňovania nehnuteľností do jedného mesiaca po kolaudácii a pred podpísaním nájomnej zmluvy podľa platných oceňovacích predpisov v čase jeho vypracovania, nezahŕňajúce prvky, ktoré na vlastné náklady pri vnútornom dobudovaní a vybavení vykonal nájomca, znížená o amortizáciu zodpovedajúcu veku domu, ktorý tento bude mať v roku prevodu vlastníctva s tým, že pri uzavretí nájomnej zmluvy bude s nájomcom uzavretý dodatok k

zmluve o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva rodinného domu na predajnú cenu v zmysle vypracovaného znaleckého posudku a predajná cena pozemku bude určená podľa znaleckého posudku. Keďže sa zmluvné strany nedohodli na cene, predmetom žaloby bola povinnosť uzavretia dodatku č. 1 k Zmluve o uzavretí budúcej zmluvy a nahradenie vyhlásenie vôle uzavrieť dodatok č. 1 k Zmluve o uzavretí budúcej zmluvy na kúpnu cenu rodinného domu podľa znaleckého posudku. Znaleckým posudkom z 21. februára 2001 č. 32/2001 vypracovaným M. G. L. na žiadosť žalovanej, tento znalec podľa vyhlášky č. 465/1991 Zb. v znení vyhlášky č. 608/1992 Zb. a vyhlášky č. 265/1993 Zb. určil cenu nehnuteľností (stavba rodinného domu, vedľajšie stavby, vonkajšie úpravy a pozemok) sumou 44.083,18 eur (z toho cena stavieb 43.251,56 eur a cena pozemku 831,77 eur) podľa § 2, § 9, § 11 a § 15 a príloh 1, 3 a 6 citovanej vyhlášky a zároveň cenu stavieb podľa § 19 citovanej vyhlášky sumou 124.959,79 eur. Súdom ustanovený znalec M. G. L. znaleckým posudkom z 20. októbra 2011 č. 33/2011 stanovil podľa § 19 vyhlášky č. 465/1991 Zb. v znení v platnom období hodnotu nehnuteľností vychádzajúc z ich stavu v uvedenom období sumou 178.035,90 eur (z toho rodinný dom s príslušenstvom 149.056,16 eur a pozemok 28.979,74 eur). Ako ďalej súd prvej inštancie uviedol, cena rodinného domu mala byť určená podľa § 19 vyhlášky č. 465/1991 Zb. v znení účinnom jeden mesiac po kolaudácii stavby, čo bolo v súlade so závermi znaleckého dokazovania, a cena pozemku podľa oceňovacích predpisov platných a účinných v čase realizácie návrhu žalobcu žalovanej na uzavretie kúpnej zmluvy, ktorý bol prílohou žaloby, pričom ide o znenie kúpnej zmluvy, na ktorej žalobca žiadal nahradiť prejav vôle žalovanej ako predávajúcej, teda všeobecná (trhová) hodnota pozemku podľa vyhlášky č. 492/2004 Z.z. Preto súd prvej inštancie uzavrel, že pokiaľ sa teda žalobca domáhal nahradenia prejavu vôle žalovanej ako predávajúcej na uzavretie kúpnej zmluvy za cenu nehnuteľností (rodinného domu a pozemku) podľa § 2 až § 12 vyhlášky č. 465/1991 Zb. a nie za kúpnu cenu stavby podľa § 19 citovanej vyhlášky a pozemku podľa vyhlášky č. 492/2004 Z.z., nejde o účastníkmi dohodnutú kúpnu cenu v zmluve o budúcej kúpnej zmluve. Naviac sa žalobca domáhal prevodu nehnuteľností žalovanou za cenu podstatne nižšiu ako bola obstarávacía hodnota nehnuteľnosti žalovanou, čo je v rozpore s dobrými mravmi a nemôže požívať právnu ochranu. Konanie žalobcu, podľa súdu prvej inštancie, sa javí ako špekulatívne s cieľom nadobudnúť nehnuteľnosti za zlomok ich skutočnej hodnoty. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie nevykonal kontrolné znalecké dokazovanie, ako ani vyžiadanie a oboznámenie sa s kúpnyimi zmluvami ohľadom nehnuteľností, ktorých stavbu realizovala žalovaná súčasne s výstavbou domu a ďalších listinných dôkazov ako nepodstatné pre rozhodnutie vo veci vzhľadom k žalobnému petitu, ktorým je súd viazaný. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 150 Občianskeho súdneho poriadku.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 16. januára 2020 sp. zn. 5Co/85/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako vecne správny potvrdil; žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom a odvolací súd jednak prebral v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ale v celom rozsahu zdieľal i právne závery súdu prvej inštancie vo veci a odkázal na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd s poukazom na § 50a ods. 1, 2, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka ďalej uviedol, že účastníci Zmluvy o budúcej zmluve zvolili na identifikáciu predmetu budúcej zmluvy rodinný dom s príslušenstvom, typ ELEGANT 101 o celkovej úžitkovej ploche 290,5 m² v lokalite E. O., v katastri obce D. M. a pozemok v lokalite E. O., v katastri obce D.N. M. č. parcely XXXX o výmere 1 139 m², ktoré neboli bližšie určené. Takéto vymedzenie predmetu budúcej zmluvy s poukazom na ustálenú judikatúru dovolacieho súdu odvolací súd považoval vadu podstatných náležitostí, ktoré nemožno nahradiť ani výkladom prejavu vôle. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že predmet zmluvy bol inak definovaný v zmluve o budúcej zmluve a inak v kúpnej zmluve, a teda sa jedná o nesúlad v podstatných náležitostiach zmluvy, t. j. nie len v cene, ale aj v predmete zmluvy, v čom odvolací súd videl ďalší dôvod na zamietnutie žaloby. Rovnako inak bola uvedená kúpna cena v kúpnej zmluve ako v zmluve o budúcej kúpnej zmluve a preto odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uzavrel, že pokiaľ sa žalobca domáhal nahradenia prejavu vôle žalovanej ako predávajúcej na uzavretie

kúpnej zmluvy za cenu nehnuteľností (rodinného domu a pozemku) podľa § 2 až § 12 a § 15 vyhlášky č. 465/1991 Zb. a nie za kúpnu cenu stavby podľa § 19 citovanej vyhlášky a pozemku podľa vyhlášky č. 492/2004 Z.z., nejde o účastníkmi dohodnutú kúpnu cenu v zmluve o budúcej kúpnej zmluve, lebo cena určená podľa § 2 až § 12 a § 15 vyhlášky č. 465/1991 Zb. by bola v rozpore so zákonom (§ 19 citovanej vyhlášky). Ohľadne nevykonania ďalších, žalobcom navrhnutých dôkazov, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že tieto návrhy neboli podstatné pre rozhodnutie vo veci s tým, že vyhodnotenie relevancie navrhnutého dôkazu ako aj jeho prípustnosť je výsadnou doménou súdu. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Namietal, že odvolací súd nerozhodoval na základe vykonaných dôkazov, nezohľadnil pri tom všetky námietky účastníkov konania a ani sa nezaoberal niektorými právne významnými skutočnosťami. Nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia odvolací súd mal podľa žalobcu porušiť princíp riadneho odôvodnenie rozhodnutia. Súčasne odvolací súd nevykonával navrhnuté dôkazy a ani o navrhnutých dôkazoch - výsluch svedkov nerozhodol, a ani nenariadil pojednávanie pre doplnenie dôkazov. V ďalšom dovolateľ podrobne rozobral skutkový stav a vyslovil polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Dovolateľ zároveň podal návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaná sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu stotožnila s odôvodnením dovolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj s procesným postupom, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal a navrhla dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Žalobca vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal nevykonanie navrhnutých dôkazov, nesprávne zistený skutkový stav, nenariadenie pojednávania pred odvolacím súdom, nezaobranie sa so všetkými podstatnými námietkami sporových strán, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

15. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatury ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

16. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré

prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že medzi zmluvou o budúcej zmluve a v kúpnej zmluve bol podstatný nesúlads medzi podstatnými náležitosťami, a to jednak v predmete zmlúv, ktorý nemožno nahradiť ani výkladom prejavu vôle, a jednak inak bola uvedená kúpna cena v kúpnej zmluve ako v zmluve o budúcej kúpnej zmluve, a preto, pokiaľ sa žalobca domáhal nahradenia prejavu vôle žalovanej ako predávajúcej na uzavretie kúpnej zmluvy za cenu nehnuteľností (rodinného domu a pozemku) podľa § 2 až § 12 a § 15 vyhlášky č. 465/1991 Zb. a nie za kúpnu cenu stavby podľa § 19 citovanej vyhlášky a pozemku podľa vyhlášky č. 492/2004 Z.z., nejde o účastníkmi dohodnutú kúpnu cenu v zmluve o budúcej kúpnej zmluve, lebo cena určená podľa § 2 až § 12 a § 15 vyhlášky č. 465/1991 Zb. by bola v rozpore so zákonom (§ 19 citovanej vyhlášky). Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

18. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal, že v konaní neboli vykonané (ním) navrhnuté dôkazy a súd ani o navrhnutých dôkazoch nerozhodol. K tomu dovolací súd uvádza, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Z uvedeného je zároveň zrejmé, že Civilný sporový poriadok strane konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie žalobca v danej veci aj využil (nebolo mu odňaté).

19. Z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky zároveň vyplýva, že zásah do základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

20. Podľa názoru dovolacieho súdu ale o tento prípad v prejednávanej veci nešlo. Súd prvej inštancie osobitne v rozsudku objasnil dôvody, pre ktoré zamietol návrhy na vykonanie dokazovania a odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bližšie konkretizoval, že tieto návrhy neboli podstatné pre rozhodnutie vo veci s tým, že vyhodnotenie relevancie navrhnutého dôkazu ako aj jeho prípustnosť je výsadnou doménou súdu, pričom dovolací súd považuje toto zdôvodnenie za primerané. Plne sa stotožňuje s odôvodnením, že vykonanie ďalších dôkazov je nepodstatné pre rozhodnutie vo veci vzhľadom k žalobnému petitu, ktorým je súd viazaný, a preto odmietnutie vykonania ďalších návrhov - kontrolného znaleckého dokazovania, listinnými dôkazmi a výsluchmi svedkov ako nadbytočného a neúčelného považoval dovolací súd za správne a dostatočne odôvodnené. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že týmto postupom súdov nedošlo k založeniu vady podľa § 420 písm. f/ CSP.

21. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

22. Realizácia procesného oprávnenia strany sporu (účastníka konania) byť prítomnou na pojednávaní neprichádza do úvahy vtedy, keď súd v súlade so zákonom koná a rozhoduje bez nariadenia pojednávania.

23. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

24. V danom prípade: a/ odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, b/ nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Sporové strany boli pritom riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP). Dovolací súd zdôrazňuje, že vo vzťahu k žalobcovi nedošlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko odvolací súd mal z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie skutkový stav za náležité zistený. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

25. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

26. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu, ktorým namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

27. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP), trovy dovolacieho konania jej však najvyšší súd nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázateľné nevznikli (viď R 72/2018).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.